

Blombergowa, Maria Magdalena

Konferencja archeologiczna w Odessie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 35/4, 657-658

1990

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stałego Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, którym kierował w latach 1967-1979.

Ostatnie posiedzenie Szkoły odbyło się w czwartek, 31 maja. Poświęcone ono zostało *Historii badań nad chemiluminescencją w Polsce*, a referat na ten temat wygłosił prof. J. Sławiński z Krakowa. Omówił on początki tych badań w Krakowie i Lwowie, a następnie przedstawił dzieło naukowe łódzkiej szkoły chemiluminescencji i prace profesor Alicji Dorabialskiej i jej uczniów.

Po dyskusji związanej z omawianą problematyką i podsumowaniu obrad, IV Szkoła Historii Chemii została zamknięta.

Należy podkreślić, że tematyka IV Szkoły, poświęcona próbom historycznego ujęcia dróg tworzenia się naukowych szkół chemicznych w Polsce oraz rozwoju kierunków badawczych związanych z wybitnymi postaciami twórców polskiej chemii, okazała się niezwykle nośna i interesująca. Potwierdzały to dyskusje po każdym z referatów, w trakcie których niekiedy wyłaniały się nowe problemy zasługujące na szersze opracowanie. Wnioskować można, iż propozycje przedstawione w trakcie zebrania Sekcji Historii Chemii PTCh, aby kontynuować tematykę IV Szkoły, znalazłyby swoje rozwinięcie w kolejnej Szkole, tym bardziej że niektóre postacie wybitnych uczonych z różnych przyczyn nie zostały omówione w trakcie IV Szkoły.

W obradach Szkoły wzięło udział około 30 osób, a referaty wygłosiło 19 przedstawicieli wszystkich prawie ośrodków akademickich w kraju, w tym również 4 referaty wygłosili goście Szkoły z zagranicy. Wydaje się, że materiały Szkoły (wykłady i referaty) z uwagi na wartość poznawczą i znaczenie dla znajomości historii polskiej chemii powinny być opublikowane.

Wróciśława Bergandy
(Poznań)

Z ZAGRANICY

KONFERENCJA ARCHEOLOGICZNA W ODESSIE

W październiku 1989 r. odbyła się XX Republikańska Konferencja Archeologiczna poświęcona problemom badań nad historią i kulturą starożytnego osadnictwa na terenie Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Organizatorami byli: Instytut Archeologii Akademii Nauk Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej, Odeskie Muzeum Archeologiczne, Odeskie Towarzystwo Archeologiczne. W konferencji udział wzięło ponad 200 osób reprezentujących instytucje archeologiczne z Odessy, Kijowa, Lwowa a także z Moskwy, Leningradu i innych miast Kraju Rad. Organizatorzy opublikowali w wydawnictwie „Naukowa dumka” skrót referatów i komunikatów, które były wygłaszane później na Konferencji. Publikacja, która ukazała się w druku już w sierpniu 1989 r. w ilości 500 egzemplarzy liczy 284 strony i zawiera skróty 214 referatów. Teksty są w dwu językach, to jest w języku rosyjskim i ukraińskim.

Tematyka problemów rozpatrywanych na posiedzeniach obejmowała zagadnienia z zakresu metodologii badań archeologicznych, metod i wykorzystania dla celów archeologicznych nauk pomocniczych, analizowano bazę źródłową osadnictwa

starożytnego i możliwości rekonstrukcji osadnictwa społeczeństw pierwotnych i przedkapitalistycznych w tym rejonie. W referatach podejmowano również próby uściślenia chronologii poszczególnych obiektów, określenia ich przynależności etnicznej, warunków życia i rozwoju oraz przeprowadzano analizę źródeł pisanych odnoszących się do osadnictwa na północnym wybrzeżu Morza Czarnego. W kilku wystąpieniach omawiano najważniejsze odkrycia archeologiczne dokonane w ciągu ostatnich lat przez ekspedycje prowadzące badania na omawianym terenie.

Wśród bogatej tematyki konferencji znalazło się również miejsce dla zagadnień z dziedziny historii badań archeologicznych. Pierwszy referat z zakresu dziejów badań wygłosił były dyrektor Muzeum Archeologicznego w Odessie i pierwszy przewodniczący reaktywowanego Towarzystwa Archeologicznego w Odessie I. T. Czerniakow na temat: *150-riczja odeskogo towaristwa istorii ta starožitnostej*. Drugi, O. B. Demin, w referacie: *K istorii izuczenija driebniej i sredniewiekowej istorii siewiernogo priczernomorja* omówił rolę badań nad historią północnych wybrzeży Morza Czarnego W. J. Grigorowicza w XIX wieku. Trzeci referent A. W. Suprunienko skupił swoją uwagę na kolekcjach zabytków z XIX i początku XX wieku na ziemi połtawskiej. B. N. Lewczenko przedstawił referat: *Sistema „triech wiekow”: suszcznost’i granicy poznawatielnych wozmożnostej*. W wystąpieniu tym próbował ocenić przydatność tego podziału dla systematyki archeologicznej.

Dziejom zainteresowań starożytnych poświęcony był również referat G. M. Szowkopljas i I. G. Szowkopljas: *Pamjatki istorii ta kulturi u žitti i tworczości T. G. Szewczenka*.

Na tematykę dziejów badań zwróciłam uwagę nie tylko ze względu na własne zainteresowania, lecz głównie dlatego, że ta dziedzina archeologii, w minionych latach, nie znajdowała uznania u archeologów radzieckich. Publikacje z tego zakresu były dużą rzadkością.

M. M. Blombergowa
(Łódź)